

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre	10 1/2 — kr.
Félévre	5 " " "
Negyedévre	2 " 50 "
Egy hónapra	1 " " "
Egyes szám ára 4 kr.	

Felolós szerkesztő: **BARTHA MÓR**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hét hasabos petit sorert 5 kr. Nagyobb terjedelmű hirdetéseknek a szerkesztőségnek külön megbeszélés után kell megbeszélésüknek fel. Bélyeg-díj minden külön bejegyzésért 30 kr.

Bismark meghalt.

Ötven millió német szíve dobban meg erre a szóra, egy nagy nemzet gyászba öltözködik; vén levéltárak, új korhistóriai könyvek levelei suhognak az éjszakában és a friedrichsruhei halék elé oda viszik a dicsőséges zászlókat a német Csaba vezérnek vitézei. És hajlonganak szerte a thüringiai erdőkben, e Harzban, a Rajna és az Odera mentén a hűség szimbolumai, a német tölgyek. Ötven millió ember gyászol: meghalt Bismark! S ha ötven millió ember gyászol és gyászol ez ötven millióval minden füve, minden róge egy nagy birodalomnak, akkor erre a fájdalomra az egész világ részvétének kell következnie.

Most tehát sarokba kell szorítanunk egy darabot ebből a részvétekből, siető mutatójával erre int a késő esti óra, mely Bismarknak elmúlásáról hozott hírt. Ki tudná is nagyságát énekelni a halandónak, mikor a halál azt marta, hogy vasember és gyöngy láb neki mindegy. Ez óra a részvétre, a nemzetek barati kézzorítására való a nagyság, az marad históriának. De ez a nagyság mégis akkora volt, hogy a historia már beszélt róla és elismerjük a szókat, hogy utána mondhatjuk őket a komor muzsának, ki most lapjaira odavés egy pontot és hozzálat az összes betűk megaranyozásához.

Vadászat Iráson.

A Debreczeni eredeti tárczája.

Irtá: **Lovassy Andor.**

Az irászi jegyző kora reggel óta ott állt a vármegyeház kapujában, mellette szűkült tubak színű vizslája a »Csupasz«.

Kegyetlen idő volt. A toronyóra is megállt, mert megtagyott kerekain az óraj, de azért a nap forgott, az idő múlt s a didergő jegyző türelmetlenül kérdezgette az órálló hajdútól, hogy felkelt-e már a főispán ur ő méltóság?

A vármegye öreg cselede összeütötte a sarkantyúját és kijelentette, hogy igenis felkelt de borotvakozik s ha ilyenkor háborgatjak haragos.

— Na akkor várjunk és ne háborgasuk. Végre tíz óra tájban eltávozott a borbély és az irászi jegyzőt bejelentették.

Az irászi jegyző talpig feketében, kezén gyöngyszínű kesztyűvel, tisztességudással varakozott az audienciára. Zergeszakállas kalapját, özágancos botját és a didergő Czupasz-kinhagyván a folyosón. Nemsokára kinyit az ajtó, de még be se lépett az irászi jegyző, máris nyájasan kiáltott felé a főispán: na jegyző ur mi újság odahaza?

— Elszaporodtak a nyulak méltóságos uram!

— Elszaporodtak? Sebaj: legalább lesz mit löni.

... A nap újra kell föl minden reggel és ugymond a bölcs: ilyen legyen az ember is, aki nem akar ellefletetni. Különbö a kopás a vénség és fokontkiat porladó fatörzshöz hasonló; kivétetvén éltető talajából, a földből, mely kis füveivel reá akar bamolni az Isten minden áldott napján. Elevennek kell lenni minden áldott nap, láttatni kell minden áldott nap annak, aki nem akarja, hogy ellefletsek. . . . Ime azonban ez az ember hét esztendeje már leáldozott nap volt és mindennap nem akart fölkelni újra. Kidőlt fatörzs volt, vagy elaggott gaonavető volt talán, akit elszakítottak földjétől, melyért munkálkodni, gyűlölködni és bosszút állni egyarant tudott. Mult volt ő, mumia is volt ő tan, a piramis ajtaja befalaztatott utána, nem lámadt fel mindennap és mégsem felejtette el senki. Koloszszerű test volt, semhogy a bölcsnek által szabálya reá is szólt volna; nem kell hat őt jellemezni. Ott áll Germánia óriási szobra mellett és emelkedik egészen a felhőkig: meg kell hat latnunk, ha nem is akarjuk jellemezni.

Azonban egy óriási embert sirat-e csupán az a nagy nemzet, amelynek részvétet mondunk? Egy embert sirat-e csupán, vagy komor zivatartól is fél-e, mely a temetés lálkyát még nem oltja majd el, de jön azután, hogy derekukban megrecegjenek a hűséges német tölgyek?!.. Ki jósolna rosszat a gyászoló-

nak?! Ki tenné Germánia gyászfátyolát még sűrűbbé?! A részvét órájában ki kérdezné a német nemzettől ezt? . . . És ki kérdezné tőle, hogy elhunván a birodalom megteremtője, már megszülette-e legalább az, aki konzerválni fogja ezt a birodalmat?!

— I.

A Dreyfus-ügy.

Ép olyan érdekes, mint fontos hírt közöl a párisi »Temps« Bourgeois közoktatásügyi miniszter, akit általában mint a Brisson-kabinet lelkét ismerik, határozottan azt követeli, hogy a kormány a Dreyfus-ügyben megnyugtató nyilatkozatokat tegyen és jelents ki nyíltan, vajjon az 1894-iki haditörvényszeki perben megőrizték-e a törvényességet, vagy nem?

Ha a kormány ezt nem teszi meg, akkor — mondja a »Temps« — nem akadályozhatja meg, hogy hallgatását vallomásnak ne tekintsék. A »Temps«-nek legújabb magatartása a Dreyfus-ügyben, amelyet a Björnson-fele levelek közzétételével tanusított és az az agitáció, amelyet Stäpfer tanár megrendszabályozása ellen kifejtett, általános feltűnést keltet, ha tekintetbe vesszük, hogy a »Temps« minden időbeli kormányfival a legbensőbb viszonyban szokott állani.

Paris, jul. 30.

Bertulus vizsgálóbíró végzésének indokai melyekkel du Paty de Clam alezredes ellen a

— Angol. A nagyapját nagyapám lopta a vestminsteri herezeg kutya istállójából még ez is tud egy kicsit angolul.

— Na azt már nem hiszem, szólt felderülve a főispán.

Azonban a jegyző erősködött és hogy be is bizonyítsa állítását, oda is kiáltott a tudományos vizslának: Czupasz! Hipp, hipp, hurrak!

A derék Czupasz erre a szóra a szájába kapta farkát s elkezdett korbé forogni.

Delet harangoztak, mire kijött az irászi jegyző a főispántól. Derült ábrázattal ballagott a nagyvendéglőbe, ahol kocsi utt és ment hazafelé.

Alig ért a faluba a jegyző, rögtön hire futott, hogy jön a főispán és vele jön a vármegye!

Az irászi intelligencia még az nap este összeült, hogy megbeszéljék, miképpen fogadják majd az érkezőket és miként rendezzék a vadászatot.

A kantor indítványára elhatározták, hogy a dalarda a »Vidam vadászok« című dalt zendíti rá a vasuti megalónál. A gyógyszerész javaslatára abban állapodtak meg, hogy vadászat előtt villasreggelre gyűlnek össze a Horgas-er hidjánál.

A jegyző a »Csahos réten« akarta megkezdeni az első kört, míg a tiszteletes ur az eklezsia tájában óhajtá azt, mivel a pap földjét göröngyösebbre szokták szántani s ott inkább

— Lesz bizony — vágta vissza a jegyző — mert csordában járnak azok és pusztítják a takarmány felet, betörnek a szerűkertbe, a fais ola csemeteit össze vissza ragják sőt tegnap este egy vakmerő tapsifüles beszabadult a patikus laboratoriumába és összevissza borogatta a beüzines üvegeket.

A notarius olyan élénk színekkel festette az irászi nyulak szaporodását, hogy a főispán megverogette a vállát és így szólt: na jegyző ur nem sokáig élnek azok a vadállatok mahoz egy hetre, nyulak szilveszterén kiviszem a vármegyét vadászni.

Az irászi jegyző arca kivörösödött mint a narancs, sőt még a vizsla is megérthette a harci riadót, mert el kezdte kaparni az előszoba ajtaját.

— Eressze be azt a kutyát — szólt a főispán.

— A jegyző zavarba jött.

— Eressze be na, hadd látom!

A hűséges állat aligha tudta, hogy milyen előkelő ur előtt áll, nagy fürgén ugrankozott hol ide, hol oda, hol a jegyző csizmaszarat, hol a főispán kezeit nyalagatta.

— Hogy hívják ezt a kutyát?

— Czupasz, méltóságos uram!

— Jó vizsla?

— Megbízem azt! nincsen ilyen Tiszán innen Tiszán túl: ha ráakad a fogolyra, megáll nyugodtan és farkával kiveri, hany darab van a falban,

— Miféle faj?

vizsgálat elrendelését indítványozta, felvilágosításokat nyujtanak du Paty de Clamnak Esterházyhoz való viszonyáról. A vezérkari sajtó ezeket az indokokat formális vadindítványnak mondja, milyennél jobbat Labori se tudott volna csinálni. Bertulus bíró indokaiból kiemeljük a következő passzusokat:

Annak mérlegetésével, hogyha még nincs is bebizonyítva, hogy Esterházy és Paysné az 1896. december 15-ről keltezett és hamisan »Speranza-val« aláírt levélnek szerzői, mégis elegendő terhelő jelenség merült fel az iránt, hogy Paysné Speranzával aláírt sürgönynek szerzője és hogy Esterházy tudatosan felhasználta a Speranzával és Blancheval jegyzett hamis táviratokat;

továbbá annak mérlegetése mellett, hogy Blanche tényleg Comminges kisasszony keresztneve; hogy az 1809. nov. 20-ról kelt levélben és az 1897. november 10-éről keltezett sürgönyben a Demi-dieu (felisten) kifejezés világot vet arra a személyre, mely mögé rejtőznie akarnak;

továbbá annak megfontolásában, hogy a vizsgálat azt eredményezte, hogy du Paty de Clam a lezredes ismételt összejött Esterházyval, Paysnéval és Esterházynek unokafivérével Esterházy Keresztélyvel, hogy Keresztély vitalomai erre nézve egész határozottak s megértesítettnek egy levelezőlap által, mely az irat csomóhoz csatolva van;

továbbá annak mérlegetésével, hogy a »Libre Parole«-nak 1896. nov. 15, 16 és 17-én »Dixi«-vel jegyzett cikkei legalább Esterházy által sugalmazottaknak látszanak;

annak mérlegetésével, hogy Esterházy felhasználta azokat az információkat melyeket a közönségnek adott, dacára annak, hogy hivatalos titkot képeztek, ezeket tehát csak oly személytől kaphatta, ki a hadügyminisztérium statisztikai hivatalához közel áll;

annak mérlegetésével, hogy a »fátyolos hölgy« verziója már azon egy tényről fogva, hogy Esterházy ha csak néhány pillanatig is használhatta a fontos okmányt, melyet a »mentőbizonyítéknak« neveztek, nem megbízható;

jogosan következtetheti a vizsgálat, hogy du Paty de Clam a lezredesnek része van az Esterházy féle hamisított táviratokban való részessége elbírálására, minden kétségen felül al.

Bertulus vizsgálataiból kitűnik, hogy Souffrain rendőrgyőzőköt nem lehet a hamisításban való részességgel vádolni. Bertulus vizsgálatának eredményei, amelyek az ügynek további fejlődésére nagy befolyással lesznek a következők:

meghuzódnak a nyulak, de végre abban egyeztek meg, hogy a »Csaboson« kezdik százhusz hajtóval.

Marczius harminczegyedikén az egész falu apraja, loagya, ki gyalog, ki szánon tödült ki az iraszi indóházhoz. A »Horgos-ér« hidjánál fenyőgalyakkal ekesített diadalkaput állíttattak; a reformatus templom tornán nemzeti színű zászló lengett, a harangok zúgtak-búgtak, a váróteremben fehér ruhás lányok, a községi előjáróság és az »Ércztorok« dalkör tagjai tolongtak.

Lassanként érkeztek a helybeli intelligencia vezérterfiai; a gyógyszerész oldalán a kulacsosai, melyben finom aqua carminativa kotyogott, azután jött a jegyző az okos bzipász zal; a kataszteri mernők Csertető Mikával a lánchuzóval, Turteltaub Mór az arendás szintén hadilábra állítva fegyverrel a kezében; végre megerkezett a járas feje a főszolgabíró, ki beszéddel fogja üdvözölni a főispánt és a vármegyét.

Pontban nyolcz órákor robogott be a viczinalis külön vonata. Mikor a gép utolsót szuszogott s a vonat megállott, az »Ércztorok« dalkör rázendítette a »Vidám vadászok«-at: de a rektor mindjárt az első strófat feljebb kezdte mint a hogy kellett volna s a többiek nem tudták követni a fellegekben járó dalvezert. Annál szebb volt a főszolgabíró beszé-

Du Paty de Clam és Esterházy között való szoros összeköttetés be van igazolva. A fátyolos hölgy nem létezik.

Be van bizonyítva, hogy Esterházyval titkos iratokat közöltek.

Du Paty de Clam szállította Esterházy-nak az anyagot a hamisított táviratokhoz, a melyeket Pquardnak küldött.

Du Paty de Clamot erősen terheli a gyanu, hogy a Blanche-féle táviratot ő hamisította, ami fölött azonban a katonai bíróság illetékes ítékezni.

A törvény értelmében és hatrendbeli legfelsőbb bírósági döntvény szerint köztölt név is tárgya lehet a hamisításnak, ha annak a személynek a kiléte, amelyre utalni akar, megállapítható.

Apróságok Bismarckról.

A Bismarck házaspár. Bismarck a legjobb barátjának esküvőjén látta először leendő feleségét, Pattkammer Johannát, a ki akkor kérésű leány volt. Bismarck az első pillanattól kezdve udvarolt neki. A szülők nem jó szemmel nezték a félbold Bismarckot s ki is kosarazzák, ha leányuk könnyeivel nem árulja, hogy vagy Bismarck Ottó felesége lesz, vagy senkié.

1847. ju. 28 án megtörtént tehát az esküvő és 47 even keresztül példás családi életet — éit a Bismarck pár. Ez alatt a hosszú idő alatt az udvari pletyka is csak egyetlen egyszer beszelt némi családi perpatvarról, a mikor Bismarck a híres Lucca Paulina énekesnővel együtt fényképezette le magát.

Bismarck, ha nejetől távol volt, a leg-sürgősebb munka közt sem feledkezett meg a levelezésről s levelei bizonyítják, mennyire iparkodott a távolból is kedveskedni feleségének. De felesége is rajongott érte. A politikai és diplomáciai világban szerepet nem játszott, egyetlen ambíciója volt, hogy gyermekei minél tökéletesebb nevelésben részesüljenek.

Egy hajdani angol követ érdekes epizódot beszél el arról a vég elen gondoskodásról amelylyel férjét körülvette. A követ egyizben vidáman társalgott a mindenható kancellárral. A miniszter bucsuzni akart, de a kancellár marasztalta szívesen látott vendéget.

— Oh, nem! — felelte Bismarck. — Az én feleségem mindig sejtí, hogy mikor szeretnék egyik másik alkalmatlan vendégemmel megszabadulni. Ha azt tudja, hogy a vendég már eleget időzött nálam, félíg kinyitja az

de és jól is sikerült volna, ha a vége felé azt a hasonlatot nem használja, hogy: méltóságod olyan mint a gunár, egyik szárnyával oltalmazza a népet, másik szárnyával védi a vármegye tisztikarát. Erre a főispán kísérlete elkezdett hangosan kaczaggni, a főszolgabíró ur pedig belesült a beszédbe.

Az eljenzes lecsillapultával a gyógyszerész felkiáltott: uraim, együnk!

Erre az egész társaság szánkára ült. Elöl a főispán az alispánnal, a főjegyző a főlevéltárnokkal; a főpénztárnok a főszámvévevél, az aljegyzők deli serege utánuk, nyomukba.

Végre megállapodott a menet a »Horgos-ér« hidjánál, hol a patikus kipakolta az elemőziát a jegyző pedig előterjesztette a haditervet.

Míg ő beszélt és körülállottak, addig telivér angol kutyája, az elemes »Czupaszn« nekiesett a szalaminak, meg a liptaituronak s midőn a patikus ismét felkiáltott, hogy: együnk! már akkor nem volt a tarisznyába egyéb, mint egy libanyak.

A kis mérges ember iszonyu haragra gyult, de a főispán lecsendesítette: gyógyszer ur! nem enni jöttünk mi lórszra, hanem vadászni.

— Ugy van, vadászni jötünk; zengte rá az egész vármegye.

ajtót s így szól: »Ottó, orvosságot kellene bevenned!« Erre a vendég rendesen fölcszedi a sátorfáját.

Ebben a pillanatban kinyilik az ajtó s bekukkantott rajta a hercegnő.

— Ottó, orvosságot kellene...

Tovább nem mondhatta, mert kővé meredt az urak harsogó kaczagásától.

A hercezegasszony Varzinban alussza örök almat. A kancellár nemrég oda akart utazni, hogy felesége sirján esküvőjük ötvenedik évfordulója alkalmából imádkozzék, de az öreg Schweninger határozottan megtiltotta neki az utazást. Attól félt orvosa, hogy a fájdalom visszaemlékezés még jobban megőri a betegeskedő exkancellár gyöngé testét.

A pedáns Bismarck. A texasi kormányzó egyszer levelet írt Bismarckhoz, amelyben véleményét kérte az ezüstkérdésre nézve. A levélre azonban úgy látszik feledékenységből csak egy két centes bélyeget ragasztott. A levél Friedrichsból visszajött ezzel a fölírással, hogy:

— Nem fogadtatik el!

Ezt Bismarck írta rá, aki nem akarta kifizetni a levélre rótt büntetespénzt, s azért visszaküldte Texasba, dacára, hogy a boríték világosan hirdette, hogy a levél a texasi kormányzótól jön.

Bismarck az obstrukcióról. A mikor a Nobiling-féle merénylet után a német kormány Berlinre és több németországi városra nézve javaslatba hozta a kivételes állapotot, a német birodalmi gyűlés ellenzék obstrukálni kezdett. Windhorst be is jelentette a part e szándékát a vaskancellárnak, aki mosolyogva válaszolt:

— Az obstrukció olyan, mint a cethal: nagyon hatalmas és felelmetes a külseje. De aki megöli, bamulva tapasztalja, hogy a rettenetes állat bődöje csupán apró hering elköltésére van berendezve. Mi pedig mégis csak nagyobbak vagyunk holmi heringeknél.

A német birodalmi gyűlésben el is maradt az obstrukció Bismarck e kijelentésére.

Február 30. Picard francia pénzügyminiszter, mielőtt a Parisra rótt hadisarcz ügyében Bordeauxba utazott volna, Wersaillesbe randult, hogy Bismarctól kieszközője a fegyverszünet meghosszabbítását. A kancellár

Erre felállították a s árnyon levő hajtókát is megindult a menet.

A nagy hóban farszító volt a gyaloglás; mindenik ember a másiknak süppedő, mely nyomába lépett; egyik tejeskőcsögből a másikba. Elöl mentek az aljegyzők; a főispánt és alispánt utoljára hagyta a figyelmes rendezőség.

Egy óra múlva összeért a kör. Búgott a jelzőkürt szava s hangzott a kiáltás: betelél! befele!

— Lesz itt nyul uram! szolt büszke önértzettel a jegyző.

— Lesz bizony! kontrázott a patikus, ki mérgesen nézett a szodé vizgára.

A kör mindig szorult, szorult; a főpénztárnok mérgesen kiabált arra valahol messze, hogy zsakot csinál az első aljegyző. Pedig hiába volt az irigykedés, sehol egy nyul; csak a tehencsorda került bele a körbe. A jámbor tehének meredt szemekkel bamultak hol ide, hol oda; a falu bikája az öreg »Lavor« pedig felütötte kormos homlokát, füleit előre hegyezte s mikor meglátta a főszámvévo piros nyakkendőjét, elbődült s egész haremével neki rohant a vidám vadászoknak.

Ugyé, vesd el magad! futott ki merre látott. A főispán és táborkara a Horgos-ér hidja alatt húzódott meg; a főszolgabíró, a helybeli iateiligencia tagjaival a határfára

lár azonnal késznek nyilatkozott azt február 25, sőt 28-is meghosszabbítani!

Ha már a gróf oly szives — viszonzá Picyrd — miért nem teerjeszti ki mindjárt 30-ig?

— Lehetetlen! — viszonzá Bismarck.

— Szabad tudnom e lehetetlenség okai?

— Minden bizonynyal — felelé joyális mosolylyal — mert februárnak csak 28 napja van.

*

A rögtönítelő Bismarck. 1851-ben történt. Bismarck egy délelőtt belépett egy vendéglőbe, ahol délelőttönként a pohár sörét szokta költeni. Az asztala mellett ahova ő letelepedett egy zajongó társaság ült köztük egy fiatal ember, aki kiméletlen hangon beszélt az uralkodóhoz egyik tagjáról. Bismarck egyszerre hevesen megkopogtatta söröspoharával az asztalt. Csönd lett. A csöndben aztán így szól nyugodt hangon a fiatal emberhez:

— Ha el nem hordja magát innen, még mielőtt a sörömet megiszom, ugy ez a kancsó a fejéhez röpül . . .

Bismarck tovább hörpintgette sörét. És a fiatal ember, aki nem is gyanította, hogy a szelidképű ur komolyan beszélt, tovább is ott maradt a vendéglőben. De már egy tejjesen közönyös tárgyról beszélgettek.

Alig itta azonban ki Bismarck az utolsó csöpp sörét, fölállt és egyenesen ahhoz az asztalhoz ment, ahol az a fiatal ember ült, aki az ő figyelmeztetésére még csak nem is hederített. Szó nélkül a fejéhez vágta a sörökancsót és ütlegelte mindaddig, amíg csak a fölségsértő a földre nem esett. A fiatal ember társai a sarokba húzódtak és onnan bamutak Bismarck nagy erejét.

Ezután — re bene gesta — odaszólitá Bismarck a pinczért, megkérdezte tőle, hogy mit fizet egy kancsó sörért és egy kancsóért. Kifizette és eltávozott.

*

A kárpótlás. Mielőtt Bismarck versaillesi lakását a rue Provencebán odahagyta volna, bekopogtatott hozzá a ház tulajdonosnéja, Posé asszony és meglehetősen keresetlen hangon követelte, hogy fizesse meg neki a károkat, melyeket a poroszmegszállás alatt szenvedett.

— Tessék csak ide nézni, milyen a szó-

nyeg, a székek, az ágyak összetörve, az asztalok tele karczolvá . . .

— Asszonyom, válaszolta Bismarck, mit szólna akkor, ha egy század katonaságot kapott volna, milyen állapotban lenne akkor itt minden?

— Iga', de vegye figyelembe uram, mennyire károsultam. Ezekre kerül, míg ismét helyreállíthatok mindent.

— Tudja mit, asszonyom? Az ön háza valószínű aranybánya. Hagyjon itt mindent, ugy a hogy van, ne változtasson egy hajszál nyit sem rajta és az angolok és amerikaiak százával fognak ide vándorolni, megtekinteni a helyet, hol a beket aláírták s rövid idő alatt dus kárpótlást nyer.

*

A pudli. Reuter kamarai tanácsos gyakran elbeszélte, hogy miképp ismerkedett meg hajdanában Bismarckkal:

— Göttingában diákoskodtam. Vékony-penzü kis legény voltam, de azért egy este a kocsmából hazafelé igyekezve, hangosan daloltam az utcán. Nosza kapott az alkalmon egy pudli (pedellus). Utánam kiabálta, hogy álljak meg. Ugyanebben a pillanatban egy öies hosszú diak fordult ki előttem a mellék-utcából. Nem szólt semmit, csak fölkapott a vállára és ezzel uccezu, végigszaladt velem egy pár utcán. Dühösen kalimpáltam a lábammal.

— De uram, mi jutott eszébe, eresszen le, kicsoda maga?

A diák rám sem hallgatott, csak futott. A város tulsó végén aztán, mint egy kis gyermeket, gyöngéden letett a földre. Barátságosan mosolyogva mondta:

— A nevem von Bismarck; csak a pudlitól akartam megszabadítani.

*

A kancellár kutyája. Egy borongós téli napon észrevette Bismarck, hogy kedvelt kutyája Szultán gyanusan vonit. Mindjárt gyanította, hogy valami baja lehet a kutyának és bevitte magával a meleg szobába. A kutya azonban itt sem lett jobban. Bismarck komoran ült mellette és simogatta. Herbert, Bismarck fia odalépett atyjához és a másik szobába hívta, hogy kedélyhangulatát fölvidítsa. Bismarck már át is akart menni a másik

szobába; mikor az ajtóban megpillantotta a hörgő kutyát és újra visszafordulva ugy szólt fiahhoz:

— Kérlek, hagyj engem magamra.

És ott maradt mindaddig kutyája mellett amíg az kilehelte páráját.

Barátjai előtt elpanaszkodott az őt ért veszteségről, és többek között a következőket mondta:

— Őseink abban a jámbor hiedelemben eltek, hogy a tulvilági mezőkön viszontlátják mindazokat a kutyákat, amelyek éltükben hű barátaik voltak . . . Vajha igaz lenne ez a jámbor hit . . .

És ez a gyöngéd szeretet, amelyet kutyája iránt érzett, nem volt tetteles. Nem is az a tetszelgés volt, amelyet annyian magukba erőltetnek, egy-egy becézett állatka iránt. Szerette kutyáját ugy, amint azokat az embereket is szerette, akiknek hűségében megbízhatott.

Táviratok.

Bismarck utolsó órái.

Hamburg, aug. 1. (Debr. ered. táv.) A Hamburger Nachrichten szerint Bismarck állapota pénteken kielégítő volt. A herceg szombaton délelőtt újságot olvasott, beszélt a poliikáról és ivott, a mikor hirtelen rosszabbodás állott be, akutt tüdővizenyősség következtében. Délután gyakorta elvesztette eszméletét a herceg. Este fokozódtak az aggasztó tünetek. A halál éjél 11 óra tájban könnyen fájdalom nélkül állott be. A halottas ágyat körül állta az egész család. Schweisinger tanár a ki röviddel előbb érkezett, Chrysaender dr., Merch báró és neje. Utolsó szavait Rantzau grófnéhoz intézte Bismarck, a mikor a grófné a beteg homlokát törölgette. „Köszönöm gyermekem”. A herceg ugy fekszik, mintha aludnék arc kifejezése s elid és békességes.

Bismarckot kívánságához képest a kastélylyal szemközt levő magaslaton, a Hirschgruppe közelében temetik el.

Bergen, aug. 1. (A Debr. ered. táv.) Vilmos császár tegnap késő este kapta meg az első nyugtalanító hirt Bismarck állapotáról és ma jutott kezébe a halál híre, a mely mélyen megrendítette. A császár azon-

küszött s ennek köszönhető, hogy nagyobb vérpntás nem történt.

Sok idő telt bele, míg ismét összeve-rődtek.

— Lám jobb lett volna az én földemen kezdeni, — szólt a tizeteles ur, kezében egy egy csöví puskával — ott nyul is van és ez a veszedelem sem esik vala.

— Menjünk hát a tiszteletes ur földjére, a „Kegyes dülő”-be.

Ugy is történt. Megformálódott a második kör is és csakugyan még össze sem ertek a vezér-puskások, már is látszott a fehér havon egy nyúl. A megrémült állat riadva szaladgált hol ide, hol oda, majd két hátulsó lábára ült és kémlelve tekintget körül.

A főszolgabíró a főispán mellett állt és kaput csinált, hogy arra jöjjön az áldozat. Az ostoba állat csakugyan neki is indult. Mindenki örült, hogy az első nyulat a méltóságos ur teríti le; de bizony az a patikusnak csapódott, az rá is lőtt, kopogott is a srét az oldalán, de bizony még vigabban ment tovább, vissza neki a főszolgabírónak; de a járás feje tudja mi az illendőség, átengedte a zsákmányt a főispánnak: parancsoljon méltóságod! kiáltott oda kellő tisztelettel, daczára, hogy iskolatársak és bruderek voltak. A főispán fegyvere eldördült: piff, paff, de bizony a nyul vigan fut ki a körből; erre a főszolgabíró kapta fel a puskát s lenézőleg oda szólott: na komám, ha te meg nem lőt-ted, meglövöm én. Meg is lőtte, de csak a

hátulsó lábát s a szerencsés állat sántán bécán elmenekült.

Az egész vármegye rázta a fejét: hát — hol tanyáznak itt a nyulak? — kérdezték egyhangúan.

A jegyző haditanácsot tartott a helybeli intelligenciával s abban egyeztek meg, hogy a kenderföldön próbálnak szerencsét; mert ez a santa nyul is arra menekült.

A hajtók előre mentek; az uri társaság pedig szánkákra kopt.

Nemsokára ott voltak a kenderföldön. Ekkorra már bepálinkáztak a hajók. Sok czivakodás, huza-vona után végre megcsináltak a harmadik kört is.

Jó helyen vagyunk már; szólt a jegyző s megsimogatta a pórázon levő vizslát. Ott guggol a santa nyul is, de lesz itt több is, ide gyülekeztek azok kongresszusra.

Reménnyel eltelve húzódtak, szorult össze a harmadik kör. Mindenkinek a santa nyulra fáj a foga; mert bizony itt sem mutatkoztak a kongresszus tagjai.

A gyáva jószág meg is indult szabaduló utat keresni. Nyoma csupa vér, fél füle lekonyítva, bizonyosságul annak, hogy sebezve van; de lövésre nem jött, végre midőn szorult a gyűrű, elszántan neki vágott a patikusnak. A derék férfi letette nyakából a kulacsot, orrára illesztette a szemüveget, de mikor éppen a feyvert elakarta sütni, a Czupász elszakította a jegyző derekáról a pórászt s neki rohant a sebzett nyulnak.

Hiába kiabált neki a gazdája angolul, magyarul, németül, a szeles állat eszeveszett gyorsasággal rohant a menekülő vadra. Ebben a perczben eldördült a gyögyzerész puskája és a nyul szaladt tovább a falu fele, a szegény Czupász pedig ott hempergett a földön.

A jegyző kezeit tördelve jajveszékelt: vége az angol vizslámnak, oda van a kutyám!

Az egész társaság csapatba verődött, még haragudni sem tudtak a nótáriusra. Az állatorvos forgatta, nógatta a szegény vizlát, míg végre talpra állt. De a jegyző csak buslakodott, csak szomorkodott. Nem lesz abból kutya soha!

— Dehogy nem lesz tekintetes ur — szólt közbe ravasz mosollyal a patikus fegyverhordozója, a laboráns, — kiveveri az a kutya azt a lövést, még egészségesebb is lesz utána, mert pilulával szoktam én töltetni a gazdám patronjait, hogy bajt ne csináljon.

Mindenki kaczagott a dolgon, csak a járás feje, a főszolgabíró ránczolta össze szemöldökét és pedergette mérgesen — a bajuszat.

Igy lett vége a vadászatnak. Az előkelő vendégek haza utaztak; a főszolgabíró pedig másnap felfüggesztette az írászi jegyzőt, mert felesles hatóságának tudva, hamis jelentést tett.

nal parancsot adott a Németországba azonnal való visszatérésre és hetfőn este érkeznek Kielbe.

Páris, aug. 1. (A «Debr.» ered. táv.) Bismarck herceg haláláról azt mondják a lapok, különösen a Figaró, hogy ez az esemény Németországban a legcsökélyebb aggodalmat sem keltette, a többi Európában csak a megkönnyebbülés platonikus érzelmét keltette fel; mert Bismarck több mint 8 év óta nem vitt már tényleges szerepet a politikában.

A háború.

Washington, augusztus 1. A Shafter tábornoktól tegnap beérkezett távirati jelentés szerint seregében 4274 beteg van. Az egészségügyi főnök Sternberg tábornok a helyzetet komolynak tartja. Főndaba sürgősen orvosokat és ápolónőket küldöttek. Miamiában, ahol 7500 önkéntes táborban van, számos typhus betegség fordult elő.

Lemberg, augusztus 1. A lapoknak ama jelentései, hogy Jationneben a lakosság egy kocsmát megtámadott, a valóságunk meg nem felel.

Pétevár, aug. 1. A »Krasnoje Seli« területén tegnap a román király és trónörökös tiszteletére csapatszemle volt, a melyen 34600 katona vett részt.

Madrid, aug. 1. A minisztertanács ülése után a miniszterek kijelentették, hogy Mac Kinley elnöktől nem kaptak választ a békeajánlatokra. Minthogy a gabona kivitelről szóló tilalom ideje vege felé közeledik, a miniszterek foglalkoztak ezzel a kérdéssel, de még nem hoztak határozatot, azt hiszik azonban, hogy ezt a határidőt meg fogják hosszabbítani. Cervera hadügyminiszter közölte minisztertársaival, a mely szerint a helyzet Manilában változatlan. A felkelők nem haladtak előbbre és a főváros folytonosan erősíti védműveit. Az amerikaiak még nem támadtak.

Megzáfolyják azokat a híreszteléseket is, hogy kariista bandák tüntek volna fel.

Washington, aug. 1. Mac Kinley elnök elhatározta, hogy nem teszi nyilvánosan közre a spanyol jegyzekre adott választ, bár eredetileg ezt tervezte.

Madrid, aug. 1. A kormány Puertues kormányzójától táviratokat kapott, a melyeket azonban titokban tart. A kubaiak Puertisnál megtámadták a hadi szállítmányt, 4 spanyol katona meghalt és 9 megsebesült.

Washington, aug. 1. Day külügyminiszter rendkívül szívélyes hangon jegyzéket intézett Cambon francia nagykövethoz, a melyben arra kéri, hogy a Spanyolország jegyzekére vonatkozó válasz atvetele vegett jöjjön a Fehér Háza.

Washington, aug. 1. A spanyol jegyzekre adott válasz, a melyet ma nyújtottak at Cambon francia nagykövethoz a tegnapi jelentett feltételeket tartalmazza annak a kívánságnak kivelel, hogy Spanyolország engedjen at egy szénrakodó állomást a Filippiszigeteken, ellenben Kubának és Puerto Ricónak azonnal való kiürítést kívánja. Spanyol-amerikai bizottság fogja megállapítani a Filippiszigetek jövőbeli igazgatását. A míg az alandó kormány hivatalba lép, Amerika fogja gyakorolni Kuba szigetén Manilában a főhatalmat.

Arany János fia meghalt.

Budapest, aug. 1. A «Debr.» er. táv. Arany János fia László a Földhitel Intézet igazgatója, a »Déliabok hőse« pályanyertes mű költője ma délelőtt rövid ideig tartó betegség után meghalt. Arany László képviselője volt a biharmegyei nagy-szalontai választókerületnek, hol az ezelőtt hét évvel tartott választáson került legutoljára a képviselőházba, mint kormánypárti képviselő. A nagyszámú óriási választási

visszaélések miatt azonban mandátumát megsemmisítették. Költészetét utóbbi időkben nem foglalkozott, bár mint a »Déliabok hőse« mutatta nagy hivatottsága volt rá.

Enyedi az önálló vámterület mellett.

Budapest, aug. 1. A Debr. ered. táv. Enyedy Lukács a tapéi kerület képviselője dorozsmai választói előtt érdekes és nagyszabású beszámoló beszédet mondott, melyben kifejtette álláspontját a kiegyezési javaslatok körül. Enyedy Lukács, a kormány ezen oszlopos tagja, határozottan kijelentette, hogy az önálló vámterület hiva,

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Reich Jenő és Társa jelentése. —

Távirati tudósítás. aug. 1.

Határidőüzlet.

Zárul 1 órakor.

Buza őszre	8.11
Tengeri júliusra	4.10
» augusztusra	4.92
Rozs őszre	6.13
Zab szeptemberre	5.32

Értéktőzsde.

Zárul 1 órakor.

Osztrák hitelrészvény	361.50
Magyar »	397.60
Államvasuti	361.50

HIREK.

* **A szerkesztőségből.** Lapunk mai számanak homlokán már nt. Bartha Mór ny. ev. ref. lelkész ur neve olvasható, mint felelős szerkesztő, aki azonban jelenleg még egészsége helyreállítása céljából Czeméthe fürdőn időzik s a lap tényleges vezetését csak szeptember elejével veszi át, amikor is programját bővebben ki fogja fejteni.

* **Az új városi tanácsnok.** Dr. K. Tóth Sándor az I. ker. rendőrkapitánya kit Góth Degenfeld József főispán a legutóbbi városi közgyűlésen érdemei elismerésül tiszteletbeli tanácsosnak nevezett ki ma délelőtt tette le a hivatali esküt a városi tanács előtt.

* **Hangverseny a Nagyerdőn.** A tegnapi ünnepély legkimagaslóbb pontja a hangverseny, melyen szintén nagyszámú közönség volt jelen. Rácz Károly zenekara nyitánya után dr. Láng Sándor ügyes zongorajátéka következett, melyet Szabó Antal szavallata követett. Azután Ruzsinszky Ilona énekelte Zsidóné »Áriáját«, zajos jól megérdemelt tapsokat aratva, majd Dörschlag Konrad gyönyörködtette a közönséget kellemes szép hangjával. F. Kállay Lujának kétszer kellett megismélnie szép magyar dalait a közönség szüneti nem akaró tapsai között. Végeztél ifj. Szilágyi Imre hegedű, Nagy Dezső czimbalom, dr. Láng Sándor zongorajátéka zárták be az estet, gazdagítva a műsort egy kiváló számmal.

* **Mocsáry Lajos beteg.** Mocsáry Lajos a 48-as függetlenségi párt egykori elnöke, mint értesülünk — súlyos betegen fekszik. Igen komoly természetű bélbajban szenved s orvosai nem hiszik, hogy a nagy beteget sikerül megmenteniök.

* **Elégett leány.** Sárváry Mihály B.-Ujvárosi boltos házban tűz ütött ki. A házban benn volt a tizenhétéves Sárváry Lidi is. A kissé hülye leány nem tudott kijönni az égő nádfedelű házból, a melyről a sziporkák folyton hullottak. — Kinn kétségbeesetten dolgoztak az emberek a tűz lokalizálásán, hogy megmenthessenek a lángok közül egy veszendőbe menendő embert. Fáradságuk hiába valónak bizonyult, mert mire a tűz terjedését annyira megfékezniök sikerült, hogy veszélylyel bár, de kihozhatták a leányt, annak ruhái már le voltak égve és teste el volt borítva a legiszonyubb égési sebekkel. Még volt benne élet, de már nem sokáig bírta. Rövid perczek után meghalt.

* **Presbiteri gyűlés.** A tegnapi délelőtti presbiteri ülésen Némethi Lajos lelkész Simonffy Imre főgondnok elnököltek s Somogyi Pál főjegyző volt az előadó. — A kegyelet kötelességet rótták le először. — Részvétel jelentették, hogy Tóth Béla presbiter s több szakbizottságnak tagja elhunyt. Presbiternek Csörgő Péter következő pottagot hívják be; a bizottságokban megüresedett helyeket pedig a jövő közgyűlésen töltik be.

Néhai Armós Balint egyházkerületi tanácsbíró helye is üres. A gyűletekzetek felhívták, hogy szavazataikat adják be ezen tanácsbírószágra. A debreczeni egyház saját 10 szavazatával dr. Medve Kálmán debreczeni ügyvéd jelöltségét támogatja, ki egyháza iránt tanuított meleg és aldozatkesz szeretete által már rég kiérdemelte hitsorsosainak elismerő bizalmát. Ő valóban méltó utódja lesz a megboldogult Armós Balintnak.

A református ispotálynak a városi szegényházba beolvaszta a iránt a városi tanács-tól érkezett atiratra mindaddig nem válaszol a presbyterium, míg a városi tanács is nem felel ama presbiteri atiratra, mely az ispotály közt levő s az 1858/59-ik évi rendezés szerinti az ev. ref. szegényházhoz tartozó pusztaföldek visszacsatolását kérelmezte.

Dr. Medve Kálmán bejelentette, hogy néhai Armós Balint az ispotálynak és az árva tanulóknak egyenként 500 koronát hagyott végrendeletileg.

A főiskola igazgató tanácsába a jövő gyűlésen választják be a tagokat.

* **Marólug.** Szerelmes szívű cselédleányok utolsó menedéke ez az utálatos, maró méreg. Ehhez folyamodott Riman Erzsébet zempén megyei születésű 24 éves cselédleány is, aki tegnap gazdája Peterfián 64 szám alatt levő házában maró lugot ivott, családotti szerelme miatt. Haldokolva szállították a közkórházba. Tettének okát a következő »végrendeletben« mondja el:

Végrendeletem.

Ezen végrendeletet én írom mert már tovább nem elhetem, eleget tul éltem meg sokat is az elgém. Most már nem értem edemes ennyi s kat szenvedni, mint én szenvedtem, és ki hallatlan sok könyvet Kun Anta örvezet ér 3 hónap gyalog ezred 10-ik századja én voltam neki kedvesse, mégis ő mással ment sétálni még pedig szemem előtt, még csak az asszonyom is látta és már most hogy, ha ezt a levelet meg tanálják, azonnal lérem tudatni szüleim mel, hogy jöjjen valaki a temetésemre, mert én megmérgeztem magamat, mert kénytelen voltam ezt cselekedni magamma. Mert már és a levelem ott van a ládában és a Tökletes asszonyok csokolom a kezét aléatos szolgálja Riman Erzsébet Debreczen Péter Fiján 64 sz.

* **Népünnepély a Nagyerdőn.** Kedvező idő mellett óriási közönség volt jelen a tegnapi tartott népünnepélyen, melynek eljöttére oly sokan várva-vártak. Be is vált a remény. A daloskörök tagjai vállvetett erős akaratral rajta voltak, hogy az ünnepély minél impozánsabb és maradandóbb emlékvé váljék.

A nagy számban megjelent közönség között kordonhúzó tűzoltók tartották fenn a rendet. Sőt így is akadtak oly jókedélyű atyafiak, kik titkon elmetszették a kötelet is, hogy közelebb jussanak a látnivalóhoz.

Volt is sok minden mulattató dolog, melynek bemutatását megelőzte a Hymnus éneklése az összes dalegyletek által, melyet a közönség kalaplevéve hallgatott. Ezután gyermekek futottak, majd ugyanazok zsákba bújtatva próbálták szerencsét. Azután fazéktörés lekvaros-béles éves következett, ezután a cukros tejjából nyaltak ki a koronát, majd a borotvált malacot kaparintották ki a megvált gödörből. Azután a nagy tömeg bevonult a nagy erdei pavillonba, hol a dalegyletek a már említett program szerinti énekszámokkal keltettek nagy tetszést.

Este nyolcz óra után még tűzijáték gyönyörködtette a publikumot, melyet Leidenfrost ügyesen, tapsvihart arató köztetszéssel intézett Sunogó csillagok röpködtek a tiszta egbolt felé, nagyot pattanva a magasban s ezer fény-szikrára törve hullottak le a földre.

*** Nagy idők tanja.** Kaszon-impéri Balási Lajos 1848—49-iki Bocskai-huszar főhadnagy és Kaszonszék utolsó választott alkirálybirája jul. 28-án hetvenhárom éves korában Kaszon-Imper csikmezei községben meghalt. Jul. 30-án temették el ősei melé a Kaszon-impéri családi sírkertben. Elhunytat kiterjedt rokonság gyászolja.

*** A katalógus.** Néptelenül áll egymagában a panorama. Nagynéha vetődik el erre felé egy-egy izzatag, kíváncsi atyafi: azonban hat a roppant fántosan kiöltözködött sport-sipkis panorámás gazda téltlenül busan ügyes leg föl-le a deszka dobogón. Nem igno akad műpártoló publikum.

Tar Bedécs Ádám szaldobágyi gazda is csak úgy véletlenül fordult arra az élete párjával. A hetipiaczon volt némi soruk a csirkek irányában, hát csak viszi az embert a kíváncsiság más egyebüvé. Hát Tar Bedécs Ádám megállnak a cifra ponyvasátor tövében, s a gazda nagybölcsen kezdi betűzni a belépési árba vonatkozó öreg betűs írást, hogy:

I. hely	20 kr.
II. hely	10 kr.
Katalógus	5 kr.

Aztán oldalba inti amugy könyökkel a bites párját!

— Ugyan-ugye ne mönnénk tán az első heere?

Mire az asszony szinte felfortyan.

— No még egyéb se köne.

Ádám gazda elgondolkozik.

— Biz igaz a: derága hel vóna.

És összenéz a hiv társával, kaparász, a nagy vendégkísérő botjával a porban s balkan dünyög.

— Derága persze: ketten vónánk vagy mi!

Aztán megint megjárhatja szemét az íráson és felvidul az arca. Elkappa karjánál az asszonyt!

És föltipegnek csendesen, deszka garádcson s Tar Bedécs Ádám kotorászván a tarisznyában, úgy félvárlól szól oda a panorámásnak:

— Aggyik a zur két katalogus jegyet.

*** Állategészségügy a megyében.** Az állami állatorvos jelentése szerint Hajdu vármegyében a következő állatbetegségek fordultak elő a múlt heten: Veszettség: Felső-Józsán 1 udvaron, Hajdu-Szoboszlón 2 udvaron, Kabán 1 udvaron, Szovaton 1 udvaron összesen 4 községben 5 udvaron; T a k o n y k ó r s bőrféreg: Földes 1 udvaron, Mike-Pércseni udvaron, összesen 2 községben 2 udvaron. Ragadós száj és körömfajás: Hajdu Dorogon 1 legelőn Sertesvész: B.-Ujvároson 2 udvaron, Csegén 1 udvaron. H.-Nánáson 1 udvaron, H.-Böszörményben 1 udvaron. Kabán 5 udvaron, Nádudvaron 2 pusztán, Püspök-Ladányban 3 pusztán, Szovathon 1 udvaron Tetétlenül 2 udvaron összesen 12 községben

*** A dohánytermés.** A Duna jobbpartján fejlődése kielégítő. Törése folyamában van. A Duna-Tisza közén Csongrádban nehó a lótenyésztés sok kárt tett benne, itt-ott pedig a nagy eső megrontotta; egyebütt általában szépen áll. Heves vármegyében már kacsozásat eszközlik. A Tisza jobb partján kedvező időjárásban szépen fejlődik s most többnyire virágzásban van. Helyenkint a szél okozott benne kárt. A Tisza balpartján többnyire kitünően fejlődik és a jó termést fog adni; a kapadohányt már török is. A Tisza—Maros szögén a dohány erőteljes növéssé s szép leveleű. Itt-ott kacsozzák s az alj leveleke: török. Az erdélyi vármegyékben szép nagy leveleket hatott de erős szelektől és záporoktól szenvedett.

*** Uj titkár.** A debreczeni pinczerek betegsegélyző pénztára a lemondott Vetéssy Bela helyére titkárára V e t é s s y Mihályt választotta meg.

*** Vigyázatlanság áldozata.** Sóvágó Miklós 56 éves hvjdu-szoboszlói lakos egy vályogfal építésével foglalkozott. Fenn állott a fal tetején és úgy dolgozott. Egyszerre csak hallották az udvarban, hogy Sóvágó egy rémeset kiált, majd tompa erős ütés hallatszott. A vályogfal tetejéről esett le a dolgozó Sóvágó és olyan szerencsétlenül, hogy a szenvedett sérülésekbe belehalt.

*** Milyen lesz a szőlő termés?** A Duna balpartján a szőlőkben sok kárt tett a jeg, nehó az egész termést överte. A hol megmaradt, ott kedvezően áll, s középtermést ígér. A második permtezést a peronospora ellen mindenütt befejezték, helyenkint a harmadik permtezést is megkezdették. A Duna jobbpartján helyenkint jó, míg másutt kevesebb termést mutat; általában kis közepes termés várható. Harmadszor permtezik, A Duna-Tisza közén jobbra csak közepén aluliak a szüreti kilátások, helyenkint azonban és vidékzerte közepes termést is remélnék. A Tisza jobbpartján a szőlő általában szépen fejlődik, de erős permtekezést igényel a peronospora ellen. Nehó már harmadizben is permtezték. A termés alig fogja a középet megütni. Itt-ott a szőlőmoly is mutatkozik. A Tisza balpartján csak közepes termés várható; ahol pedig a permtekezést nem eléggé erőlyesen alkalmazták, ott a peronospora mu atkozik. A Tisza-Maros szögén a szőlőt a filoxera folyton pusztítja. — Termés hozama nagyon gyenge lesz, mert kevés rajta a fűt. Helyenkint erősen peronosporás; nehó a gazdak háromszor is permtezték. Az erdélyi vármegyékben jól fejlődik, de csak csekély hozammal bíztat, kevés a fűt. Második permtekezést az első hátráltatta, a peronospora terjed benne.

*** Két öngyilkos.** Mintha járvány-szerű volna ez a baj, egyszerre két vidékről is érkezik a tudósítás, mely öngyilkosságokról ad hírt. Ugyanakkor, mikor városunkban is történt öngyilkossági kísérlet Ökrös Nagy Sándor 25 éves legény az egyik öngyilkos aki H.-Szoboszlón múlt hó 25-dikén öngyilkosságot követett el, egy disznóiban fekasztotta magát. A másik öngyilkos Cs. Nagy Gábor 67 éves h.-böszörményi öreg ember, ki akáka egy felreosó helyén szinten kötéllal vetett véget megunt öreg napjainak.

*** Emberélet egy pofonért.** Ármós Sándor, Pál Sándor, Kincses Gyula és Gonzalez Sándor tegnap éjjel vig mulatozással töltötték az időt Nagy Istvánné hadházi uton levő nyilvános házában. Mulatozás közben a ház tulajdonosnéjával vad házasságban levő Benka János összeszólközött velük s közülök Ármós Sándort pofon ütötte. Társai erre kirohantak az udvarra s miután már ugyis régi harogásai voltak Benkaóak, őt oda kicsalták s a kiut levő hatalmas dorongokkal ütni kezdték. Benka eleinte vedte magát, de midőn látta, hogy a támadókkal nem bír el, segítségért kezdett kiabálni. — A rendőrség éppen a másik utcában végezte rendes körutját s hallván a szörnyű duakodás zaját, sietve oda tartották. A támadók e közben folyton ütötték a most már a földön fetregő s vértől elborított Benkat, de midőn a rendőröket észrevették eldobták a karókat s futásnak eredtek. A rendőröknek csakis Ármós Sándort sikerült elfogniok. Most már más irányból is összefutottak az emberek kik borzadva nézték a földön elterülő s iszonyatos sebekkel elborított áldozatot. A rendőrök közül az egyik gyorsan orvosért futott a kórházba, a honnan Dr. Nagy Dezső kórházi orvos jött a helyszínere, ki megvizsgálván a sebesültet mindjárt konstatalta, hogy itt már segíteni nem lehet s a legnagyobb óvatossággal a kórházba szálltatta, hol még az éjjel meghalt. Nagy Istvánné midőn értesült a vele vadházasságban élő Benka János haláláról orjóngesi rohamok leptek meg s kenyszerzubbonyt kellett rasadni a szerencsétlen asszonyra, hogy lecsilapuljon, mert késsel rohant az embereknek. Ma mart sikerült a rendőröknek mind a tetteseket elfogni, kiket az ügyesszégnek fogják átadni.

*** Meghívó.** A «Zion» debreczeni betegsegélyző egyesület 1898. aug. hó 2. delután 5 orakor választmányi ülést tart. Targysorozat: Jelentés juni—juli hónapok ügykezeleséről, és pénztarforgalmáról, jelentés alap-szab. leérkezése, és választási intézkedések tárgyában, a öterjeztés orvosok jelölése tárgyában, jelentés 1898. I. feleli gyógyszer-fogyasztás és pénzkezelés tárgyában. Folyó ügyek.

*** Az őrmester urak.** Papp Sándor és Kisfalusy a helyben állomásozó 3. honvéd gyalogezred két őrmestere tegnap delután kimentek a Nagyerdőbe a nepüonépelyre Fizetni azonban nem volt szandekukban, hát egészen gavalléro-an besétáltak.

Az ott levő rendőr megállította őket, figyelmeztette, hogy jegyet valtsanak.

— Nekünk nem kell biléta.

A rendőr erre erőlyesebb hangon hívta fel a két vitez hadfűt, hogy vagy valtsanak jegyet, vagy pedig künt tágasabb.

Erre a tapintatlanságra aztán az őrmesterek megrohantak az egy száll rendőrt, megpofozták, megköpdöttek. Ezért a hősi tetért aztán Jeney r. fogalmazó elvette Kisfalusy kardját, mire talán mind a katten láthatólag először árneveket mondtak be.

Hubay honvedfőhadnagy időközben odaérkezett és bemondotta az őrmesterek nevéit, kérve, hogy az elkobzott kardot Kisfalussynek adják vissza, ami még is történt.

A főhadnagy és Jeney r. fogalmazó el is mentek, mire azán a két őrmester megvaltoztatta a jegyet, azt ott mindjárt el is tépték és a legdurvabb szidalmakkal illették a már eltávozot fogalmazót.

A rendőrség a két vitez hadfi dolgában atir a térparancsnoksághoz, hol bizonyára elnyerik meló büntetésüket.

*** Tolvaj kereskedőség.** Löwi Izidor kereskedőség ellopott gazdájától Stern Izidor paplínkereskedőtől egy végvasznat és azt rábizta egy hordárra, hogy ériekesitse. A hordár azonban gvanusnak találta a dolgot és feljelentette a rendőrségnél, hol aztán kérdőre is vonták. Tettet beismerte, mire letartóztaták.

*** Nem sikerült terv.** Cservák Gábor kocis tegnap este a timar utcza 11-ik számú házba b-mászott, de az udvarb-iek észrevették s átadták az előhívott rendőrnek, A legény azt állítja, hogy ő tulajdonképen a háznál lakó cselédleánygyal akart beszélgetni, ki neki jó ismerőse. A leány azonban azt állítja, hogy nem ismeri. Így aztán az eltévedt kocist lezárták.

* **Boldog város.** A szomszéd talmi nagyváros lakói boldogok. Amint ugyanis lapjukból olvassuk, az ottani főmérnök felhívta ugyanis a város lakóit, hogy a vízvezeték körül előforduló hiány miatt viz szükségleteiket a minimumra redukálják. Boldog emberek, kik ezután csakis borral fognak elni!

* **A kisorsolt tehén.** A debreczeni dalegylet által tegnap megtartott népünnepen a közönség részére ajándék gyanánt kisorsolt fejős tehén nyerő száma 27/71. A kisorsolt számnak ellenőrzési jegye a dalegylet pénztárnokánál van őrizet alatt. A ki nyerő számok megfelelő belepő jegynek birtokában van, szíveskedjék annak felmutatása mellett a dalegylet pénztárosa Bárdos Géza úrnál (közgazgatási bank) hoinap avaz kedden deli 12 oraig jelentkezni. E határidő eredménytelen eltelte után a kisorsolt tehén a dalegylet pénztára javára lesz értékesítve. Debreczen, 1898. augusztus 1. A debreczeni dalegylet elnöksége.

* **Levelgyűjtők a kivonaton.** Említettük már, hogy a postaigazgatóság, mely mindig a közönség kenelmét tartja szem előtt, a helyi vasutak kocsiján levélsekrenyeket szándékozik alkalmazni. Most ezen hírünk valónak bizonyult, mert a nagyvárosi posta és távirda igazgatóság rendelete folytán f. évi augusztus 1-től kezdve a helyi vasutak minden közlekedő vonatan egy egy levelgyűjtő szekrény lesz alkalmazva a közönség rendelkezésére bocsátva. A levelgyűjtő szekrényekből a levelek minden posta indítás előtt fognak kivételni vagyis naponta 5-ször. A levelgyűjtő szekrények, melyek szembetűnő pirosra vannak festve, minenkor a közlekedő vonatoknak egy kocsiján Nagytéplom fele eső oldalán találhatók. Ezen újítás különösen a Nagyerdő körül lakóknak szolgál előnyére kiknek eddig óráig kellett leveleikkel várni.

* **Díjlövészet.** Az 1898. július 31-én tartott lövészet eredménye. Díjat nyertek legjobb mélylövessel: Baum Miksa 4 koronát, legtöbb körilövessel: Fürst Ödön 2 koronát

* **Köszönetnyilvánítás.** A debreczeni dalegylet által tegnap rendezett népünnep alkalmából, az ünnep fényes sikerének biztosításáért hálás köszönetünket nyilvánítjuk B Ruzsinszky Ilona és F. Kallay Lujza úrnőknek, Dr. Láng Sándor, Dözsölg Konrad, Szabó Antal, Nagy Dezső és ifj. Szilágyi Imre úrnak, a debreczeni Önkéntes tűzoltó egyesület, Acs ifjúság dalköre, Iparos ifjak dalköre, Munkás dalegylet, P-tófi dalkör működő tagjainak, általában pedig mindazoknak, akik egytelünknek ezen újabb vállalkozását szíves közreműködésükkel sikerre juttatták. Debreczen 1898 Aug. 1-én a debreczeni dalegylet elnöksége

Színház.

A hipnotizált Svengáli. F e n y v e s s y Emilt a Vigaszínház jeles Svengáliját hipnotizálta egy szép szőke leány. A bíres Svengáli ki eddig milliokról-milliokról álmodozott, meglegedett most egy szőke Trylhyvel — Mint Reichenhallból írják F e n y v e s s y Emil a kiváló bonvivont, a ki városunkban is működött eljegyezte B a u m g a r t e n Margit kisasszonyt.

Szintársulatunk Maros-Vásárhelyen. Komjáthy János tarsulata vasárnap este mutatkozott be Máramaros-Sziget közönségének Echeagaray „Folt, amely tisztit” drámájában. — A társulatnak erős ellenszenvvel fog kellenni küzdenie, mert az ottani sajtó ismertette Komjáthy társulata hibáit: a primadonna hiányt, (Thurzó Ilona megvált a szintársulattól) népszínmű-énekes bonvivant és szerelmes színész és szoubrett betöltetlen szerepkörét. Egy hónapig (júliusban) a társulat szabadságon volt.

Fáy Szeréna Kolozsvárott. Bölöny József, a kolozsvári Nemzeti színház intendansa október elsejétől fogva 5000 frt fizetéssel szerződtette Fáy Szerénát. A művésznő azonban már most is Nagy-Varadon vendégszerepel a kolozsvári szintársulatnál.

Kórházak réme.

(Naplopó a humanizmus kenyerén.)

Kivülről tekintve, ijjesztően meredeznek a beteg ember szeméi előtt a kórház falai, pedig e falakon belül az emberszeretet lobogó tüzeit istapolják. Ezek a szomorú épületek, melyekben a beteg pariak ezrei nyöszörögnek, a humanizmus templomai.

De a társadalom számkivetettjei nem kímélik a humanizmus templomát, betörnek oda is, hogy elrabolják a helvet az igazi betegektől, a kik rászorultak a humanizmus istapolására.

Bizony atig hihetné el az ember, hogy kerül olyan is aki az egész életét a kórházakban tölti el s csupán azért távozik el az egyikből, hogy eljuthasson a másikig. Ott felvételi magát újra.

Ez a csúfoknak mo már nem szokatlan módja. — Sokan üzik már, úgy annyira, hogy már a belügyminiszter is figyelmessé lett rájuk.

Erős, egészséges ember valamennyi, a kik a koldulás. — csavargás helyett az élet keresztül bliczezésének ezt a nemét választották.

Annyi bizonyos, hogy a kórházban hasonlíthatatlanul joab dolguk van, mint a rendőrségi börtönökben vagy a fegyházban. Jobb itt az látás, több a szabadság, no meg a társaság is valogatottabb. Ezen kívül bir azzal a kedvezményvel, hogy önként választott börtönét akkor hagyhatja el, a mikor neki tetszik.

Ilyen alak a Csuka Péter, sikátori naplopó is. Erős munkára termett ember. Szabálytalan hátszögletű fejet bozontos haj fedli, homloka lapos, a mi ravaszágra, rossz indulatra vall. Bozontos szemöldöke összenőtt, mi szinte visszataszítóvá teszi az arcát. Szemei aprók s sárgas fényben ragyognak. Ha ratekint valakire, azt hinnék, hogy azonnal felfajja. A rossz benyomást némileg enyhíti bajusza és gondosan apolt körszakála.

Mikor az orvos beszél hozzá, olyan vékony, nyöszörgő hangon felel, mintha mellbeteg volna.

— No, hogy érzi magát?

— Kicsit jobban, nyögi keservesen.

Mikor az orvos tovább megy a másik beteghez, felkel s roskadozó léptekkel méregeti a hosszú termet. Azt hinné ez ember, hogy menten összeroskad.

Változatlanul beteg, de mindig kicsit jobban érzi magát. Az apolonőnek panaszkodik, hogy ilyen gyöngye, olyan gyöngye, itt fáj, ott fáj, mindenütt fáj.

Kitűnő simulans.

De, ami az etvágyát illeti, az van szépen. Több, mint feltucat kiehezett farkasnak. Mindig enné. A többi beteg maradéketelet is felfajja.

— És mégse tud erőre kopni — sopánkodik az apolonő. Ötven beteg is meggyógyult már, mióta ez itt van s ez az egy meg egyre beteg.

Mindenféle orvosságot iszik, legyen az édes vagy keserű. Megissza a másét is és kutyabaja tőle.

— Megpróbálom mindegyikkel gyógyítani magam — menegetedződik a többiek előtt. Hátha használ valamelyik.

Valószínű, hogy a szeszés italt pótolja igyén. A dohányzas tiltva lévén, kénytelen a bagózas élvezetének hódolni. Ez pénzbe nem kerül, hiszen a bagó úgy pottyán a földre, mint a manna.

Órák hosszat elbeszélget a betegekkel. Leül az ágy szélére s elpanaszolja az ő buját-baját. Hazudik, mint a diplomata.

— Tíz év előtt — nyöszörgi — még jó sorsban voltam, úgy éltem a magam kenyerén,

mint a kiskirály. Volt hazam, földem, jószágom, takáros feleségem, meg két apró porontyom. É most semmim sincsen, csak a nyomorúság és a betegség.

Olyan megindítóan adja elő ezt, hogy a hallgató szinte meghátottságot érez. És hogyan fűszerezi előadását, milyen szépen lefesti apai szívének végtelen fájdalmát, mikor a két kis porontyát elragadta a halál, s hogy adja a dühöngő férjet, mikor elmondja, mint csalta meg a felesége és hűtlenül elhagyta...

Házát a tűz pusztította, természet pedig a jég verte el... Végrehajítás, árverés és végül a koldusbot a hatásos poinj: a csúf hazugságnak.

Mert ám ez mind hazugság. Világéletében mindig csavargó volt, nem dolgozott soha. Tíz esztendőtt hevert el mar a humanizmus jóvoltából. Szépen kitalálta Csuka Péter, hogy miként élhessen akkor is, ha nem maradt rá ősi név és ősi birtok.

De most vége lett a gondtalan életnek A belügyminiszter rájött a turpisságra s leiratban figyelmessé tette a hatóságokat Csuka Péter uramra. Hiába minden könyörgés, nem veszik fel többé a kórházakban.

— Hat van lelke a kormányznak, hogy szegény ember kezébe nyomja a koldusbotot — pattan föl a naplopó.

— Nem kell éppen koldulni, mehet...

— Ugy? vagy a szőba Csuka Péter. Menjek lopni, ugy-e?

És a csavargó dühösen csapta be a kórház ajtaját, s olyasmit gondolt magában, hogy bizony kár volt ezért becsületes embernek maradni 10 esztendeig. Mi érte a hala? Lopni kell menni...

Sawoyard.

Akit elcsapnak katonáktól.

Tóth János gyalogos köztívész volt a közös hadseregben maig. Ma már civilizés ur akit végelesen kicsaptak a katonaságtól mert rövidlátó. Eleintén nem akarták elhinni neki, hogy hi ásak a szeméi. A mult október óta, a mikor bevonult, háromszor jelentkezett rapportra, mondván, hogy alig látja a betűt és belebotlik az árokba az utcán, de mindig hiába beszélt. Az orvos azt mondta, hogy szimulál s amikor harmadszor is panaszoit, hogy nem látja a betűt, olyan sötét egyesbe dugták, hogy a legkifogástalanabb szemeknek se vehette volna semmi hasznát. Már azt hitte, hogy a szeméivel csakugyan nem boldogul a kiszuperálás terén s egyeben gondolkozott, amivel a regimentet be lehetne csapni amikor közbejött valami.

Ment az uton s szembe jött vele valami szörnyen nagy tiszt. A szeméi csakugyan ha-znavethetőknek bizonyultak, mert messziről észrevette már a fő-főgenerálist. Arra aztán átezikazott az agyán egy életrevaló eszme. Nem is sokat törte a fejét rajta, hanem nekivágott a járdának szemben a nagy tisztel s gyorsan, szalutálás nélkül úgy ment el mellette, hogy meg oldaiba is lökte egy kicsit. Azzal haladt tovább.

A generális megdermedve bámult utána: Ez a hallatlan vakság annyira meglepte hogy már jó elhaladt a köztívész, amikor eszébe jutott hogy utána kiáltson:

— Hej, katona!

Tóth János visszafordult s hunyorgatva, nézte, hogy ki kiabál. Aztán előre jött, de csak nagy immel ammal, a hang nyomában keresve az embert. A mikor meglátta a nagy tisztet, még előbb jól végignézte, félszeg, beteg pillantással, rosszszemű ember módjára s hirtelen, elrémülve vágta magát háptádkba.

A tábornok rákiáltott:

— Neve?

— Tóth János.

— Nem lát?

— Nem.

— Miért nem megy rapportra?

— Voltam jelentem alásan.

— Nos?

— Nem hiszik, hogy rossz a szemem. Azt mondták, hogy szimulálok. Be is zártuk.

- Szamárság.
— Az.
— Mi?
— Semmi.
— Jelentkeztek holnap az ezredesénél.
— Igenis.
— Elmehet.
— Igenis.

És Tóth János kicsapták a katonaktól. Hogy mi az igazi becsületes neve, azt nem mondom meg. Meg visszavinnék.

KÖZGAZDASÁG.

A rozs mint takarmány.

A Debreczen eredeti közleménye.

Kalász s növényeink között a rozs annyiban bir nagyobb jelentőséggel a buza felett, hogy azt nemcsak liszt készítésre használjuk fel, hanem értékesíthetjük kitűnő takarmány gyanánt is. A rozs mint ilyen kiváló jelentőséggel bir oly viaszok között, hol az állattenyésztés jöreszt istállószára van alapítva. Az istállón tartott alatok takarmányozásánál ugyancs igen gyakran merülnek fel kalamitások a takarmányozás helyes keresztülvite tárgyában; s különös n az őszi és kora tavaszi hónapok azok, melyek bekövetkezte nem egyszer aggodalommal tölti el a gazdakat az irant, hogy tejei marhainak tejelő képességét hogyan tarthassa fenn. A rozs van hivatva e tekintetben segítséget nyújtani: sőt nem nagyitunk, ha azt mondjuk, hogy rozs nélkül korai zöldtakarmány nem is igen létezhetik. Takarmányrozs gyanánt a különböző varistások közül legmegfelelőbbnek mondható a: Szt.-Iván-rozs, mely a többi takarmány rozs-szal szemben azon előnnyel is bir, hogy korai nyári vetés mellett már azon őszi is kaszalható, a mely a vetés évére esik s ezen kívül a vetést követő évben elég jó magtermest is adhat.

A Szt.-Iván-rozs a talaj irant nem nagy igényű, termelhető az bármily talajon, de különösen jó ermetést ad a könnyebb minőségű homokos vályog talajon. Ilyen talajon többnyire zöld ugar után következik, melyet istállótrágyának, vagy még helyesebben nitrogén es foszforsav tartalmu műtrágyával trágyazunk meg. Számos kísérlet bizonyítja, hogy ily trágyának alkalmazása termes mennyiségben óriási kat. holdanként 30—40 m/m. többletet dezent elő. Vetése június derekától szeptember derekáig eszközölhető; és pedig leghelyesebben 12 cm. sortávolságra, kat. holdanként 115 liter mag felhasználásával; vagy esetleg szórva 140 liter mag alkalmazásával.

Ha a vetés június derekán történt, akkor szeptember hó vége felé, vagy október hó elején már bő kaszálást nyerünk; ugyanez a vetés április hó folyamán még egyszer kaszalható, sőt július hóban, ha az időjárás kedvezett neki meg magra is aratható. Utóbbi eredmény elérésére kivánatos lesz kora tavasszal mintegy 35—40 kg. chilisátrómot eiszozni fejtrágyaként, s azt alá boronálni.

Ha pedig a vetés szeptember hó folyamán történnék, akkor április hó elején nyerjük az első kaszálást, a melynek befejeztevel a Szt.-Iván rozs még magnyerésre szolgáló sarjuhajtásokat nevel.

Nagy könnyüségére szolgál a Szt.-Iván rozs termelése tekintetében a gazdának az is, hogy tenyész ideje alatt apolási munkalatra nem szorul. Ivetésétől letakarításáig semmi gondunk sincs vele. Nem akarjuk azonban ezzel azt mondani, hogy az apolási munkat egyáltalán nem türi, sőt ellenkezőleg, ha a szeptember hóban lekasztalt Szt.-Iván rozsot kora tavasszal megfogassuk, az csak előnyére válhat, feltéve azt, hogy a talaj nem túlságosan homokos.

A szt. iván rozs letakarításával késlekedni nem szabad, mert elfásulhat, megkeményedhetik, már pedig az ily elfásult takarmányt az állatok nem szeretik.

Termés eredményül kat. holdanként 130—160 q zöldtakarmányra számíthatunk.

CSARNOK.

Utközben.

— Regény egy kötetben. —
Irtta: **TAMÁS JÓZSEF.**

39.

Végig álmotla Márton a fölönást nyitott szemekkel és csak akkor nézett körül mintegy felebredve, mikor a függöny hirtelen lehullott és a zenét lármás, zibongó zaj váltotta föl.

Aztán ismét elhomályosult a nezőtér, a zenekar belekezdett a harmadik felvonás nyitányába.

Diadal, diadal . . .

A második felvonásbeli duett motívumára épült fel a nyitány. Márton közben halani vélte Blanka szenvedéiye forró hangját.

Diadal . . .

Fe rezzent. Egy színházi szolgáló szólította a kijárat felé.

A fényes márványborított előtremben ott állott a leány, Blanka Odanyujtotta a kezét a férfinak, forró volt, szinte perzselő. Egy percze mintha megdöbbsent volna, aztán ránézett a férfire, aki bágyadtan, az éjelezéstől faradtan, állott előtte és a szeme ismét énekelni látszott hogy:

— Diadal . . .

Odahajlot hozzá közel egészen és párazatos forró lehellete szinte ellepte a férfi arcját.

— Velem jössz!

Parancsolóan hangzott a szava.

NYOLCZADIK FEJEZET.

Fátyolszerű gyöngé köd küzdött a nap első sugarával. Valami bizonytalan felhomály feküdt meg az utcakön. A távoli házak, tornyok egészen el voltak burkolva, csak hatalmas körvonalakat sejtettek.

Hideg, nedves volt a levegő. Az utca még jóformán üres. Majdnem kihalt.

Faradtan, gépiesen rakta az utat Márton, amint lakása felé haladt. Az agya mintha megszűnt volna működni.

Egyszerre csak a lakása előtt találta magát és nem tudta, hogy jutott oda.

Ruhástól dült az agyra és el is aludt mindjárt.

Késő délután vol, mikor felébredt. Zúgott a feje és keserű ízt érzett a torkába. Vízet ivott sokat és még sem akart mulni. Készülődött, hogy elmegy. A konyhában egy asszonyt látott. Nagy kövér asszonyt. Vörösre, fehérre mázolt arczeval.

Körül csatakos volt a ruhája. A lüzhely előtt állott és egy lábában kavargatott valamit. Márton nem állotta meg, hogy rá ne szóljon:

— Mit csinál maga itt?

— Hát itt vagyok.

— Cseled?

— No, nézze meg. Asszony vagyok.

— Mifele asszony?

— Feleség.

— Kinek a felesége?

— Az izé . . . hogy is hívják az itteni gazdát.

— Felesége?

— Már asszonya.

— Ugy, mióta?

— Ma éjjel kerültünk össze.

Márton megértette, hogy ezt a leányt bizonyára részeg szedte fel az öreg csavar és eszébe ötlött, hogy mi lesz már most Anna-val. Nem maradhat ebben a posványban.

Hol is van most?

Megkérdezte a leánytól, aki a tűzhely előtt guggolt és futta a pislogó parazsat. Vékony korom réteg telepedett meg a kifésített piros fehér arczon.

— Érdeklí urficska? köhögött a leány. Nagyon batortalan fehérszemély lehet. Kiszaladt a szobából, a hogy engem meglátott. Pedig felőlem el lehetett volna.

— Merre futott, hova?

— Nem értem rá, hogy utána szaladjak. Gondolom, a maga szobájában lehetett reggelig.

— És aztán?

— Elment, de akkor én még aludtam.

(Folyt. köv.)

Nyilt-tér.

A legjobb és legerésztésesebb
ü d i t ő - i t a l .
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognackal vagy növényi azörpökkel vegyítve kitűnő ízű vegyületeket ad.

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
SÁVANYÓ-KÖR

Itja a szomjat, hűsít és felfrisít egyaránt. A legjobb szer a nyári hőség tikkaasztó hatás ellen.

Uradalmaik,

valamint

nagybirtokosok

20,000 frtot meghaladó összegekben, igen előnyös feltételek mellett kaphatnak

törlesztéses kölcsönt

— második helyre. —

Levelek, a melyekben megemlítve legyen, hogy mely intézettel, mily feltételek mellett, mily összegű kölcsön van első helyen bekebelezve. **Kap-talan pénz** ezímen e lap kiadóhivatalába intézendők. **Ügynökök kizárva.**

Eladó.

Bihar megyében, fél órányi távolságban a vasuti állomástól, csaknem egy tagban 150 kataszter hold elsőrendű szántóföld, 67 hold legelő, circa 690 hold bükkfaerdő legkitűnőbb mészke anyaggal, két lakházzal és gyümölcskerttel. Bővebbet a lap kiadóhivatalánál.

Pályázati hirdetemény.

A h.-dorogi orth. izr. hitközség ujjonnan épített templomába imaszéki ülőhelyek szükségeltetnek, melyre nézve ajánlatok 1898. évi augusztus hó 1-éig alólírott elnökhöz nyujtandók. A pályázati feltételek, az ülőhelyek minőségére és mennyiségére vonatkozólag írásbeli felvilágosítással szolgál

H.-Dorog, 1898. július 27.

Áron Mór,

építő bizottsági elnök.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.